

[Stinus]

redegørelsen, regeringens opfattelse, at der ikke er grund til at anfægte den amerikanske vurdering, at det ny Thule-radar anlæg ikke er i modstrid med ABM-traktatens bestemmelser, idet der blot er tale om en modernisering.

I sin redegørelse går udenrigsministeren dog, tydeligvis inspireret af dagbladet Information, så langt som til at referere visse amerikanske eksperters opfattelse af, at der er tale om et område, hvor der kan herske, som det udtrykkes i redegørelsen, »berettiget uegnethed mellem parterne«.

På baggrund af de mange oplysninger og vurderinger, som er kommet frem, først og fremmest fra amerikanske eksperter, hvoraf flere har deltaget i forhandlingerne om ABM-traktaten, er Det Radikale Venstre ikke som regeringen parat til i dette spørgsmål ubetinget at erklære sig enig med den ene eller den anden part i denne fortolkning. Vi er altså ikke parat til uden videre at acceptere USAs vurdering som sandheden i denne sag. Når der i dette tilfælde er tvivl, hviler der et særligt ansvar på Danmark, fordi Thuleradaren befinder sig på dansk suverænitetsområde, for at lægge pres på begge traktat-parterne for at få dem til at finde en løsning på fortolkningsuegnetheden.

Da det i indledningen til 1951-aftalen mellem USA og Danmark om forsvaret af Grønland direkte hedder, at overenskomsten er indgået for at styrke NATO, påhviler der også Danmark et ansvar for, at spørgsmålet om fortolkningsuegnetheden tages op i NATO-sammenhæng, og at der fra NATOs side lægges pres på parterne.

ABM-traktaten er indgået mellem de to supermagter. Det Radikale Venstre er altså enig med udenrigsministeren i, at spørgsmålet om traktatens rette fortolkning må klares af parterne selv. Men resten af verden har så megen del i traktaten, så megen interesse i dens overholdelse og i en snæver fortolkning af dens ordlyd, at det tilkommer os, i den udstrækning det er muligt, at presse parterne til enighed. Kravet om en snæver fortolkning af ABM-traktaten er jo rejst af et stort antal europæiske NATO-lande, som også andre ordførere har gjort opmærksom på.

Lad mig slutte med noget, som burde være selvfølgeligt, men som erfaringen har vist ikke er det. Det bliver en gentagelse af, hvad jeg allerede har været inde på, nemlig en un-

derstregning af vigtigheden af, at Folketinget og de grønlandske myndigheder holdes løbende underrettet om, hvad der egentlig foregår på baseområderne i Grønland. Det er op til regeringen at afgøre, om dette kan klares på baggrund af amerikanske informationer og tilstedeværelsen af en dansk forbindelsesofficer på Thulebasen.

Men det er regeringens ansvar, at Folketinget ikke kun oplyses om amerikanske synspunkter, og regeringen har ansvaret for, at det ikke endnu en gang sker, at Folketinget må konstatere, at vi ikke alene ingen kontrol har med, men heller ikke kendskab til, hvad der foregår i de dansk-amerikanske forsvarsområder i Grønland. Danmark har en international forpligtelse til at følge med i, hvad der foregår i Grønland.

Vi kan glæde os over, at vi som USA har en fri og vågen presse, som tager sådanne problemer op, men det er regeringens og først og fremmest udenrigsministerens og i øvrigt også forsvarsministerens opgave, mere end det er dagbladet Informations, at holde Folketinget forsvarligt orienteret om så alvorlige problemer som dem, vi debatterer i dag.

Bollmann (CD):

Jeg vil gerne først på CDs vegne takke udenrigsministeren for redegørelsen; jeg synes, den på en sober måde giver klare svar på nogle meget vanskelige spørgsmål.

At spørgsmålet om moderniseringen af Thule-radar anlægget og dens forenelighed med ABM-traktaten kan drøftes her i Tinget og i offentligheden, er der selvfølgelig ingen der vil benægte. Men når spørgsmålet herom rejses så ofte, som tilfældet har været, herunder også forespørgslen i dag, så kunne man jo godt få den tanke, at nogle af forespørgerne har et helt specielt ærinde, nemlig at smide grus i maskineriet i dansk-amerikansk samarbejde om anlægget i Thule.

Det er jo et samarbejde, der i øvrigt har været om det anlæg siden 1960, og jeg synes, det er værd at understrege, at Danmark allerede i 1980, altså under en anden regering, blev bekendt med USAs moderniseringsplaner. Så foretog man en undersøgelse af moderniseringens forhold til ABM-traktaten, og resultatet heraf blev jo, at man ikke fandt, der var problemer i den forbindelse.